

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svake subote ♦ Godišnja pretplata 50 din ♦ Uredništvo
i uprava Prestolonaslednikov trg 34 ♦ Telefon uredništva 30-866 i
26-516, uprave 30-866 ♦ Račun Poštanske štedionice br. 57.686
♦ Oglasi po ceniku ♦ Rukopisi se ne vraćaju ♦

Beograd, 10 juli 1937
God. VIII ♦ Broj 22

Naša savezna skupština

Svaka sokolska skupština značajna je, jer se na njima rešavaju pitanja praktičnog sprovođenja sokolskog rada na terenu. Od dobrog ishoda sokolske skupštine često zavisi čitav pravac rada sokolske jedinice i to ne samo u jednoj godini već i za duže vremena. Loše izvedena skupština može na žalost ostaviti svoj pečat sa negativnim tragovima, koji se dugo vremena mogu ogleđati u radu jedne takve jedinice.

Prema tome i kvalitet jedne skupštine značajan je za našu sokolsku organizaciju, pa zbog toga način izvođenja skupštine predstavlja značajan posao u našem sokolskom životu.

Ukoliko jedna skupština obuhvata veći delokrug utoliko su odluke ovakve skupštine značajnije i sudbonosnije za naš sokolski rad. Na taj način, prelazeći od društvenih i župskih do savezne skupštine jasno je, da ova poslednja — obuhvatajući najširi teren sokolskog rada u zemlji — ima i najveći značaj. Savezna skupština svojim odlukama utiče na celokupan pravac i načine poslovanja cele naše jugoslovenske sokolske organizacije i prema tome ona po svome značaju, spada u jedan od najozbiljnijih naših poslova.

Shvatajući tako saveznu skupštinu smatramo da je dužnost svih, koji na njoj učestvuju, da je shvate kao krupan i veoma odgovoran posao, od koga može zavisiti sav moralni ugled, pa i sudbina naše velike organizacije. Na skupštini našeg Saveza moraju se pojavljivati krupni i dostojanstveni problemi našeg sokolskog života.

Najveći broj naših saveznih skupština pravilno je shvatao svoju ulogu i značaj i odluke ovih skupština najvećim delom bile su u skladu sa tom ulogom i značajem. To važi ne samo za skupštine Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije i ranijeg Jugoslovenskog sokolskog saveza, već i za skupštine ranijih plemenskih sokolskih saveza, koji su postojali silom istorijskih prilika pre našeg ujedinjenja.

Kako je ozbiljno shvatana krupna uloga skupština ranijih plemenskih sokolskih saveza vidi se ne samo po tome, što su na čelo ovih saveza dolazili Sokoli koji po svome značaju i ulozi u sokolskom životu zaslužuju da budu vođe sokolskog pokreta, već i po tome, što su se ove skupštine u svojoj suštini bavile najkrupnijim problemima sokolskog i nacionalnog života.

Rezultat ovakvog rada ogledao se, između ostalog, naročito u tome što su se posle odluka saveznih skupština stvarali sve snažniji i jači dodiri ne samo između vodećih ličnosti, već i između svih tadašnjih sokolskih saveza na Slovenskom Jugu s jedne strane i sa ostalim slovenskim Sokolstvom s druge strane. Ovakav rad i odluke saveznih skupština srpskog, hrvatskog i slovenačkog Sokolstva omogućili su veliku nacionalnu ulogu Sokolstva i pripremu za moralno, a uskoro i stvarno ujedinjenje Sokolstva na Slovenskom Jugu u Jugoslovenski sokolski savez, iz koga je stvarno ponikao današnji Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije.

Dobar i ozbiljan rad daje uvek i dobre plodove. Da ne idemo dalje — samo ako se setimo 1911 godine i učestvovanja srpskog i slovenačkog Sokolstva na II sletu hrvatskog Sokolstva u Zagrebu, možemo osetiti kako je

tada vodstvo Sokolstva sa svojim skupštinskim odlukama bilo uvek rukovođeno velikim i dalekim ciljevima sokolske organizacije.

Godine 1912 srpsko, hrvatsko i slovenačko Sokolstvo nalazilo se u Pragu učestvujući na VI svesokolskom sletu. U te dane, baš o Vidovdanu, vodstvo šeg plemenskog Sokolstva vodi u Pragu razgovore o idućem svom zajedničkom istupanju na sokolskim sletovima. Uskoro posle toga, na jednom zajedničkom, tajnom sokolskom sastanku, održanom u Zagrebu, vodstvo našeg plemenskog Sokolstva donosi odluku o proklamovanju jednog, jugoslovenskog Sokolstva. Ovo proklamovanje imalo je da se izvrši na zakazanom ljubljanskom sokolskom sletu.

Do ovog proklamovanja, kao i do ljubljanskog sleta od 1914 g. nije došlo zbog događaja, koji su ubrzo doveli do svetskoga rata. Ali karakteristično je, kako je sokolsko vodstvo stajalo na visini svog odgovornog položaja i kako su sokolske skupštine tačno znale kakve će poslove dati i u čije će ruke položiti izvođenje tih krupnih poslova.

I tako je to bilo i dalje, kroz celu našu dalju sokolsku istoriju. Tek što je završen rat već u januaru 1919 g. sokolske vođe u Zagrebu izišle su pred javnost sa programom, prema kome u jednom narodu i u jednoj državi mora biti i jedno Sokolstvo. Tako je došlo do novosadskog sabora od 1919 i do mariborske skupštine od 1920 god. na kojoj je proglašeno osnivanje Jugoslovenskog sokolskog saveza.

Iz ove ovako sasvim letimične dodirnuti naše sokolske istorije vidi se kako su naše sokolske skupštine daleko gledale i kako su bile na dostojnoj visini, baveći se velikim problemima naše nacije i sokolske organizacije. Slične momente vidamo i docnije, posle mariborskog proglasa Jugoslovenskog sokolskog saveza. Takvi krupni, idejni momenti dominirali su i na daljim savezanim sokolskim skupštinama kao u Ljubljani, Zagrebu, Kragujevcu, Sušaku i t. d.

Naše teške i komplikovane unutrašnje prilike predstavljale su uvek probni kamen za skupštine i vodstvo Jugoslovenskog sokolskog saveza. U ovakvim prilikama bilo je i onih, koji su nas napadali i sumnjivali kao i onih koji su nam iz svojih, često političkih ili drugih razloga pravili trenutne i prolazne komplimente. Trebalo je održati svoje dostojanstvo i prema onima koji su nas napadali kao i prema onima koji su nam iz svojih razloga pravili pomenute komplimente. Za snalaženje u ovakvim situacijama bilo nam je uvek potrebno snažno vodstvo, koje ume da osluškuje šapat istorije, narodne duše i sokolske savesti.

Svi ovi važni i teški momenti dolazili su do izražaja na sokolskim savezanim skupštinama i u saveznom sokolskom vodstvu, kome su savezne skupštine poveravale izvođenje sokolske misije.

Možda se nigde ta suptilnost poslovanja sokolskog vodstva nije osetila u tolikoj meri kao što je to bilo za vreme sokolskih savetovanja povodom stvaranja naše današnje organizacije, Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije. Možda je sada još rano da se o svima tim momentima detaljnije govori. Ali u svakom slučaju mislimo da smemo tvrditi, da je u tim momentima, odnela pobedu staloženost i pribranost sokolskog vodstva, koje je po svaku cenu i svesno htelo da posluži interesima zdrave jugoslovenske sokolske ideje. Dr-

Svesokolski slet poljskog Sokolstva u Katovicama

Već pred par godina poljsko Sokolstvo nameravalo je da priredi u Varšavi svoj svesokolski slet, osmi po redu, ali razne okolnosti omele su ovu namenu. Posledica toga bila je da su se i prilike unutar samoga Saveza poljskog Sokolstva u mnogočemu temeljivo izmenile. Također su se izmenili i odnosi poljskog Sokolstva prema odlučujućim faktorima. Odogoda pak ovog osmog svesokolskog sleta poljskog Sokolstva i odluka da se isti umesto u Varšavi održi u pograničnim Katovicama, u Šleskoj, omogućilo je opet na drugoj strani, da je bila detaljno pripremljena sva organizacija za ovaj slet, naročito u propagandnom i tehničkom pogledu, a što je ovome sletu dalo onu visinu, po kojoj ga možemo lako smatrati međašem u razvoju sokolske misli u Poljskoj.

Poljsko Sokolstvo organizovano je u 800 sokolskih društava, koja su povezana u 70 okružja i šest velikih župa, tako zvanih „dzielnice“, te danas ono još uvek predstavlja najjaču telesno vaspitnu organizaciju u bratskoj Poljskoj sa 70.000 pripadnika. Sada pak, baš nakon tako sjajno uspelog sleta u Katovicama, poljsko Sokolstvo daje veliku nadu, da će se još brže i s većim oduševljenjem širiti po svoj državi, a osobito i s razloga, što je svojim pozitivnim radom poslednjih godina znalo da steče i poverenje onih najviših odlučujućih faktora, koji mu mogu da omoguće da uhvati najdublje korene u poljskom narodu. Slovensko Sokolstvo pak s osobitom radošću zabeležiće ponovni razmah sokolske misli u Poljskoj i pozdraviće u svojim redovima nove tisuće boraca za sokolske, slovenske i čovečanske ideale.

Svesokolski slet poljskog Sokolstva u Katovicama počeo je već 26 juna takmičenjima, koja su obuhvatila sve moguće grane telesnog vaspitanja i koja

su bila obilno posećena, te koja su se tačno završila po predviđenom rasporedu.

Glavni sletski dan bio je 29 juni, ali razne sletske priredbe održane su i u danima pre glavnog sletskog dana. Tako su sokolske organizacije Poljaka, koji žive izvan svoje domovine, priredile vrlo uspele telovežbačke akademije, a osim toga ređali su se i drugi manji javni nastupi i t. d. I dan 28 juna može da se smatra da je bio glavni sletski dan. Toga dana je naime u 17 časova sakupljeno Sokolstvo, uz ogromno učešće naroda, položilo venac na grob Nezanog poljskog junaka, na Trgu maršala Pilsudskog. Isto tako položio je venac u ime Saveza slovenskog Sokolstva i starešina brat dr. Stanislav Bukovski.

Nakon te svečanosti održana je u gradskom pozorištu svečana telovežbačka akademija, koja je bila odlično posećena. U prvom delu akademije pozdravio je prisutne predstavnike civilnih, vojnih i crkvenih vlasti te predstavnike Saveza slovenskog Sokolstva starešina Saveza poljskog Sokolstva brat Arciševski, koji je u svome govoru naročito naglasio velike zadatke poljskog Sokolstva i osobito podvukao činjenicu, da je baš ono ne samo pozvano, već da je također i počelo da deluje na odstranjenju raznih sporova i nesporazuma između češkoslovačkog i poljskog naroda. Istakao je također, da je za to dalo poticaja češkoslovačko Sokolstvo, kome se s radošću pridružilo poljsko Sokolstvo.

Naročito burno i oduševljeno bio je pozdravljen starešina Saveza slovenskog Sokolstva brat dr. Stanislav Bukovski, koji je u ime svega slovenskog Sokolstva najsrdačnije pozdravio poljsko Sokolstvo i njegov slet, ističući, da je upravo sokolski rad najuspešniji put za sporazum svih slovenskih naroda.

žanje tadašnjeg sokolskog vodstva i sokolske skupštine predstavljale dragocenu građu za istoriju našeg Sokolstva.

Pa i posle toga pojedine sokolske skupštine odigravale su se u znaku krupnih pitanja i diskusija, dostojnih našeg Sokolstva. Bez obzira koja su bila to pitanja: biskupska poslanica, tragedija koja je snašla zemlju mučkim ubistvom našeg velikog Kralja Aleksandra I i drugim momentima.

Tako se sada opet nalazimo pred novom skupštinom Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije. Skupština je zakazana u vremenu novih specifičnih prilika za naše Sokolstvo. O tim prilikama, teškim i često žalosnim, razgovarali smo i razgovaraćemo se još dosta. Ali ne smemo očajavati. Samo ove prilike treba da nas nateraju na dalju ozbiljnost i dostojanstvo. Ne treba nam ništa više nego da budemo dostojni naše sokolske istorije. Za ovaj momenat nije potrebno da se bavimo pitanjem, da li smo u svojoj najnovijoj istoriji pravili iz-

vesne oscilacije i da li je na nekoj od poslednjih skupština nastupila neka oseka.

Važnije je od toga ukazati da se nalazimo u delikatnom položaju i da je za snalaženje u tome položaju potrebno imati istorijske snage našeg Sokolstva, delikatnosti i veličine sokolskog duha.

Ova delikatnost baš zbog težine položaja, mora se ogledati i u ovogodišnjoj našoj saveznoj skupštini. Skupština mora biti na dostojnoj visini, ispunjena tretiranjem krupnih problema našeg Sokolstva i Nacije.

A zatim, skupština mora predati izvršavanje poverenih i ozbiljnih zadataka onome vodstvu, koje po svojim istorijskim zaslugama za ideju jugoslovenskog Sokolstva kao i po ličnom autoritetu daje garancije, da će na klasičan sokolski način voditi sokolski brod kroz sve teškoće, u smislu određenih i velikih ideala jugoslovenskog Sokolstva i jugoslovenskog naroda.

Dr. M. D.

Tom prilikom starešina brat dr. Bukovski izručio je poljskom Sokolstvu kao spomen-dar Saveza slovenskog Sokolstva krasnu kristalnu vazu.

Zatim je slet pozdravio u ime Međunarodne gimnastičke federacije njen predsjednik brat Adam Zamojski, a nato su bili pročitani brojni pozdravni telegrami, koje je ovom prilikom primilo poljsko Sokolstvo. U tome času na pozornicu pojavili su se i pristigli teklići s brojnim pozdravima Sokolstvu i sletu, koji su stafetom donešeni iz svih krajeva zemlje.

Telovežbeni deo akademije, koji je zatim sledio, bio je uistinu izveden veoma dobro i pokazao je, da se u Poljskoj pravom sokolskom radu posvećuje puna pažnja.

Nakon akademije priređeno je na zinskom igralištu veće narodnih plesova. Tu se bilo okupilo na tisuće gledalaca, koji su s najvećim odobravanjem posmatrali izvedbe raznih pokrajinskih poljskih plesova, koje su izvodili Sokoli i Sokolice u narodnim nošnjama dotičnih krajeva. Među ostalim tu su izvođeni „krakovjak“, „kujavjak“, „trojak“, plesovi Gorala, Kašuba, Mazura i t. d. Nakon krasno uspelog večera predstavnici slovenskog Sokolstva i ostali odlični gosti i uzvanici bili su pogošćeni u vojvodske palači.

Glavni sletski dan, 29 juni, bio je posvećen uspomeni na 15-godišnjicu oslobođenja Šleske od nemačkog gospodstva i 70-godišnjicu ustanovljenja prvog poljskog sokolskog društva u Lavovu. Pored takmičara i gostiju, koji su već tu bili od početka sletskih svečanosti, u Katowice je toga dana stiglo preko 30 posebnih vlakova. Može se reći, da se tada našlo u glavnom gradu Šleske preko 20.000 Sokola i Sokolice i preko 30.000 ostalih gostiju iz čitave Poljske. I sve to ogromno mnoštvo okupilo se nešto iza 8 časova na velikom trkalištu izvan grada, gde je bio revij i služena svečana služba božja. U 9 časova stigao je na mesto svečanosti zastupnik maršala Ridz-Smigli-a, general g. Berberski, koji je obišao počasnu vojničku četu i postrojene sokolske redove, na što je na otvorenom prostoru počela misa, koju je služio nadbiskup preuzvišeni dr. Adamski uz pratnju izvrnog pevačkog zbora i orkestra. Nato je održao lep govor savezni kapelan dr. Tadej Jakimovski o značaju Sokolstva za domovinu i Slovenstvo. Izvanredno lepo govorili su također general g. Berberski i starešina Saveza poljskog Sokolstva brat Arciševski. Posle njihovih govora podelio je svima Sokolima i ostalim prisutnima svoj blagoslov šleski vladika preuzvišeni dr. Adamski, koji je u svom kratkom govoru pozvao sve

da sarađuju u Sokolstvu na korist Poljske i za bolju budućnost svega Slovenstva i bratskih slovenskih naroda. Ovaj govor visokog katoličkog dostojanstvenika, koji je bio prodahnut dubokim rodoljubljem, učinio je na sve najsnažniji utisak.

Odmah zatim počela je svečana povorka gradom, u kojoj je učestvovalo pored velikog broja odreda vojske, skauta i drugih nacionalnih organizacija, naročito legionara, preko 15.000 Sokola, Sokolice i sokolskog naraštaja. Katovicama je zavladao neopisivo oduševljenje. Pri koncu povorka je izvela počasni defile pred predstavnicima poljske vojske i državne uprave te predstavnicima slovenskog Sokolstva.

Popodnevna javna vežba privukla je na vežbalište preko 40.000 gledalaca. Nastup 1.800 članica s prostim vežbama, koje je sastavila sestra Zamojska, te nastup od 2.800 članova s vežbama brata Fazanovića, dokazao je, da se poljsko Sokolstvo za ovaj svoj veliki slet temeljito pripremilo. Nastupilo bi ih bilo još i više, da je na vežbalištu bilo više prostora. Isto tako je lepo uspela posebna tačka Pomorske župe s prostim vežbama sestre Golaševske, koju je izvelo preko 500 članica, kao također i tačka prostih vežbi sokolske omladine iz Šleske dzielnice. Vežbe na spravama, stafeta, razni nastupi pojedinih zborova mnogo su pridoneli raznolikosti, živosti i zanimljivosti programa, a što je također dokaz, da je u poljskom Sokolstvu zavejao onaj sokolski duh, koji teži uvek dalje i uvek više u službi svoje otadžbine i Slovenstva.

S javnom vežbom ovaj svesokolski slet poljskog Sokolstva bio je završen. Još tokom iste noći ogromno mnoštvo Sokolstva kao i mnoštvo gostiju krenulo je svojim domovima. Sokoli su se vraćali sa sleta zahvaćeni novim oduševljenjem i učvršćeni u svojoj sokolskoj svesti, da za poljskim Sokolstvom stoji sve što oseća narodno i slovenski.

Slet u Katowicama predstavlja uistinu međaš između prošlosti i budućnosti poljskog Sokolstva, koje je pokazalo da živi, da se širi i razvija, da u dubini jača svoj koren, te da je čvrsto odlučno da služi zajedničkoj sokolskoj i slovenskoj stvari. Svi znaci govore za to, da će poljsko Sokolstvo rame uz rame s ostalim slovenskim sokolskim bratstvom širiti slovenski duh u svojoj domovini i da će učiniti sve, da se slovenski narodi međusobno što bolje upoznaju, da se što tešnje zbliže i vežu u nerazdruživu i nerazdeljivu vezu. Poljsko Sokolstvo je ponosno i junački stalo na stražu i stupilo među borbe slovenske budućnosti.

Blatnica, Pribinić, Ukrimnica, Zarkovina, kao i članovi i članice ostalih sokolskih četa.

U ime Njegovog Veličanstva Kralja i kao izaslanik ministra vojske i mornarice sastanku je prisustvovao peš. major g. Globačnik, a u ime Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije brat Stevan Zakula.

Sastanak je otvorio starešina župe Tuzla brat Jovan Petrović kraćim prigodnim govorom, u kome je najpre pozdravio izaslanika Nj. Vel. Kralja Petra II i izaslanika g. Ministra vojske i mornarice, predstavnika Saveza SKJ, kao i prisutne starešine bratskih župa i delegate gore pomenutih društava i četa.

Nakon što je jedan član čete Srpska Grapska-Bušletić otpjevao uz gusle jednu prigodnu pesmu o sokolskoj Petrovoj petoletnici, govorili su zatim: starešina župe Banja Luka brat dr. Perenčević, starešina župe Mostar brat Čeda Milić i referent za sokolsku Petrovu petoletnicu Sokolske župe Sarajevo brat Radmilo Grdić.

Zatim je pročitana sledeća rezolucija koja je donešena na radnoj sednici sastanka 19 juna o. g.

Rezolucija

1. Sastanak na prvome mestu upućuje tople bratske pozdrave svojoj sokolskoj braći župa: Ljubljana, Maribor, Celje, Novo Mesto i Kranj, uveravajući ih o srdačnim simpatijama kojim čitavo Sokolstvo ovih krajeva prati njihovu mučnu borbu za nepobedive sokolske i nacionalne ideale.

2. Sastanak jednodušno konstatuje, da je pokret Sokolske Petrove petoletke i u ovim krajevima shvaćen sa onom ozbiljnošću kao zavetni pokret čitavog naroda, pa poziva bratski Sokolski savez da preduzme korake, da bi u tom pokretu uzele učešća i sve ostale nacionalne organizacije a naročito naša dična vojska.

Što će izvršiti društva i čete Sokolske župe Tuzla za vreme sokolske Petrove petoletnice

Iz zavetnica koje je zavela za svoja društva i čete Sokolska župa Tuzla, ove jedinice obavezale su se da u razdoblju Sokolske Petrove petoletke izvedu sledeće radove, i to:

9 društava i 12 četa održaće 225 predavanja o jugoslovenskoj nacionalnoj misli; 9 društava i 7 četa održaće 43 manifestacije; 1 četa izvršiće hodočašće na Oplenac; 4 društva provešće propagandu jugoslovenske nacionalne misli; 1 društvo osnovaće treznjачku sekciju; 1 četa podiće 1 mekteb; 1 četa podiće 1 školu; 2 društva i 2 čete prirediće 20 propagandnih izleta; 1 četa dovršiće dogradnju crkve; 1 četa proširiće postojeću narodnu školu; 3 društva održaće 4 taborovanja; 7 društava i 4 čete održaće 39 idejnih škola; 9 društava i 18 četa održaće 707 raznih predavanja; 1 društvo i 7 četa osnovaće čitaonice i knjižnice; 10 društava i 5 četa provešće propagandu za širenje sokolske štampe; 1 četa čuvaće narodne običaje; 4 društva i 10 četa održaće 926 govora pred vrstom; 4 društva i 11 četa održaće 30 analfabetskih tečajeva; 2 društva osnovaće narodni univerzitet; 2 društva i 3 čete održaće 5 domaćinskih tečajeva; 2 društva i 4 čete osnovaće 6 zadruga, i to: jednu voćarsku, 1 zdravstvenu, 3 zemljoradničke i 1 pčelarsku; 5 društava i 7 četa održaće dan zdravlja i čistoće svake godine; 1 društvo i 2 čete održaće 8 predavanja iz opšte higijene; 1 društvo i 2 čete osnovaće diletantsku sekciju; 1 društvo izgradiće kupatilo; 2 društva i 2 čete vodiće akciju za suzbijanje pijanstva; 1 četa vodiće akciju za suzbijanje kartanja; 2 društva i 1 četa osnovaće pevački zbor; 3 društva osnovaće muzičku sekciju; 1 četa radiće na suzbijanju zaraznih bolesti; 3 čete radiće na razvijanju guslarstva; 8 četa prirediće 121 selo i zabave; 1 društvo nagradiće svake godine siromašnu decu i članove; 1 društvo urediće letnje vežbalište u zdravom brdskom kraju; 1 društvo osnovaće zajednicu kuće, škole i sokolane; 1 društvo organizovaće lutkarsko pozorište; 1 dru-

3. Apeluje se na bratski Savez, da pomažući izvođenje Sokolske Petrove petoletke naročito u pogledu izgradnje sokolskih domova, u prvome redu daje pomoći i pozajmice za domove na selu, jer i ovaj sokolski sastanak smatra da naglasi, da je na selu izvor onih duhovnih snaga, koje su potrebne Sokolstvu za izvršenje Sokolske Petrove petoletke, a čitavoj naciji za njen duboki preporod, kome ide u susret.

Nakon što je rezolucija bila jednoglasno prihvaćena sa ovog sastanka upućeni su pozdravni telegrami Nj. Vel. Kralju Petru II, Nj. Kr. Vis. Knezu Namesniku Pavlu, nadalje Savezu Sokola Kraljevine Jugoslavije kao i Sokolskim župama: Ljubljana, Maribor, Celje, Kranj i Novo Mesto.

Nadalje, pored gornje rezolucije, na sastanku je bilo zaključeno: da se zamoli bratski Savez SKJ, da zbog učestalih događaja u Dravskoj banovini a koji tangiraju tamošnje kao i celokupno naše Sokolstvo, hitno sazove naročitu sednicu predstavnika svih župa; da pored toga nađe načina i mogućnosti kako bi se s predstavnicima vojnih vlasti održao jedan sastanak radi proširenja rada Sokolske Petrove petoletke a u cilju da bi taj rad na sprovođenju Sokolske Petrove petoletke uzeo šire razmere i van granica naših sokolskih redova; i na koncu da se zamoli bratski Savez, da pri podeli pomoći i pozajmica za gradnju sokolskih domova iste deli prvenstveno četama koje podižu svoje domove, jer je svaki četni dom u selu žarište sokolsko, nacionalno i kulturno i jer se samo podizanjem domova može održati članstvo na okupu i postići željeni cilj.

Zaključeno je također, da bratski Savez uznastoji kod g. ministra finansija, da se svake godine između 1 i 6 septembra puste u promet poštanske spomen-marke s napisom „SPP 1936—1941.“

Akcija našeg Sokolstva na podizanju naroda

VI međužupski sastanak za sokolsku Petrovu petoletnicu

Održan u Doboju dne 20 juna o. g.

Dne 20 juna o. g. održan je u Doboju, prilikom osvećenja novog Sokolskog doma, šesti međužupski sastanak za sokolsku Petrovu petoletnicu.

Pored uprave Sokolske župe Tuzla na čelu sa starešinom župe bratom Jovanom Petrovićem, sastanku su učestvovali: starešina Sokolske župe Mostar br. Čedo Milić, referent za sokolsku Pe-

trovu petoletnicu Sokolske župe Sarajevo brat Radmilo Grdić, starešina Sokolske župe Osijek brat dr. Ivo Jelavić, nadalje delegati društva: Tuzla, Doboju, Kreka, Zvornik, Lukavac, Zavidović, Derventa, Teslić, Modriča, Maglaj, Brčko i Gradačac, te četa: Lipac, Srpska Grapska. — Bušletić, Kozuhe, Tešanjaska, Osiječani, Sjenina, Buletić,



Sokolski dom u Doboju

stva; 1 četa (500 domaćina) zasedaće „Kraljevo drvo”; 2 društva i 5 četa podići će drvored pored puta; jedna četa podići će drvored pod imenom „Petrov drvored”; 1 četa regulisaće tok potoka kroz selo; 4 društva i 1 četa održaće 15 prednjačkih tečajeva;

Pored ovih opštih zavetnica župa želi da uvede i lične pa je stoga naručila 1000 komada knjižica „Zavetni ogranj”, koju je izdala Sokolska župa Mostar, a u kojoj su navedeni svi ovi zaveti. Te će knjižice župa poslati svima jedinicama u svrhu upoznavanja s ovim ličnim zavetima. Nakon toga župa će pristupiti provođenju ličnih zavetnica, prepuštajući članstvu da samo odabere što će uzeti za ličnu zavetnicu.

X svesokolski slet 1938 god. u Pragu

Sletska propaganda

Propaganda X svesokolskog sleta spada među prve brige priređivača sleta, to tim više, što će se u okviru sleta održati i međunarodna gimnastička takmičenja i međunarodni gimnastički kongres.

Opšte propagandni značaj sleta nailazi i na svestranu potporu državnih faktora i vlasti. U ovom pravcu sletski izvršni odbor saraduje tesno sa ministarstvom inostranih poslova, ministarstvom trgovine i sa gradom Pragom.

Centar sletske propagande je inostranstvo, koje je prvo upozoreno na slet raznim sletskim materijalom poslatim gimnastičkim organizacijama, istaknutim prijateljima Sokolstva i drugima. I već postepeno dolaze izveštaji o živom interesovanju inostranstva za slet.

Najpre se počelo sa štampom. Sletska agencija stupila je prvo u vezu sa slovenskim, a posle i sa ostalim državama. Dobri pomagači u propagandi su češkoslovačka zagranica sokolska društva i druge slovenske kolonije. U vezu sa inostranim listovima stupili su i pojedinci. Na slet upozorava se i na raznim kongresima i prilikom trgovačkih putovanja.

Naročita pažnja poklanja se Americi. Na slet Sokolstva u Cikagu poslan je naročiti delegat odbora, koji će održati predavanja o X svesokolskom sletu tamo kao i u drugim centrima američkog Sokolstva. Osim toga propagandu po Americi vršiće i brat I. B. Prhal iz Cikaga, kako među Sokolstvom tako i u javnosti.

Sredstva za propagandu su razna. U prvom redu tome služe propagandni plakati, izdani na engleskom, francuskom, nemačkom, španjolskom, rumunskom i na jezicima slovenskih i severnih naroda — svega na 18 jezika. Iskorišćen je čak i esperanto. Plakati su delo V. Minaržika, izdani u dve veličine; manji služe za unutarnju propagandu. Već su gotovi i prvi propagandni letci na 20 raznih jezika. Docije će se rasposlati još i plakati za propagandu međunarodnih gimnastičkih takmičenja.

Počelo se također i filmskom propagandom. U razne zemlje razaslane su 22 skraćene kopije ton-filma IX svesokolskog sleta sa tekstom na slovenskim jezicima, kao i na engleskom, francuskom, rumunskom, nemačkom, španjolskom, italijanskom i japanskom. U filmske žurnale uvršćuju se vesti iz sokolskog života i sa sletskih priprema. Salju se i tekstovi na staklu, koji upozoravaju na slet. Prirodno je da veliku ulogu u propagandi vrši fotografija. Na tisuće raznih fotografskih slika sa nasadanih sletova bilo je poslato u najraznovrsnije listove i časopise raznih država.

Radio predavanja ograničena su za sada na samu Češkoslovačku. Tako se već daju redovni izveštaji o sletskim pripremama i drže povremena predavanja o značajnim stvarima koje se odnose na slet. — U listovima uvešće se i sletski podlistak. Posle ferija počće se sa zajedničkim uveštavanjem sletskih vežbi preko radija.

Dobra sletska propaganda je u samoj Češkoslovačkoj akcija štednje za slet, koju sprovodi 11 novčanih centara. Na štednju upozorava se raznim načinima.

Novo sredstvo propagande sleta biće sletska lutrija, za koju je određeno u

Kao svoj pak program u Sokolskoj Petrovoj petoletnici Sokolska župa Tuzla nastojaće da provede: organizaciju zdravstvenih, voćarskih, zemljoradničkih, nabavilačkih, pčelarskih i stočarskih zadruga, jer nalazi, da je najefikasnije raditi na očuvanju narodnog zdravlja preko zadruga, a isto tako i na ekonomskom podizanju ovih krajeva, gde se voćarstvo, stočarstvo i pčelarstvo može preko ovih zadruga razviti do krajnjih granica, i time tamošnji narod upravo preporučiti. Na osnivanju ovih zadruga već se radi, tako da su osnovane 2 voćarske i 1 stočarska zadruga.

svrhu rasprodaje milijun srećaka umetnički izrađenih.

Režija duvana priprema izdanje sletskih cigareta. Za reklamu poslužiće i poštanski sletski žig, naručen kod akademskog slikara Švaba. U najskorije vreme, prema predlogu br. V. Minaržika, izdaće se jedan milion sletskih maraka u 4 boje.

Prva sletska poštanska marka izdaće se u januaru 1938, a sletske dopisne karte još u toku ove godine za koje će se uzeti u obzir međunarodna gimnastička takmičenja.

Dalje je u svrhu propagande određeno da se izda spomen-brošura o Češkoslovačkoj i o sokolskom pokretu sa tačnim sadašnjim stanjem Sokolstva. Ova brošura izdaće se postepeno na 10 raznih jezika.

Punu potporu sokolskoj propagandi obećalo je i ministarstvo trgovine. Tako će se izdati luksuzna publikacija o sletu. Ova publikacija izići će na engleskom, francuskom i nemačkom jeziku, te će tako njen propagandistički značaj biti obezbeđen. Isto ministarstvo obećalo je potporu i sletskoj izložbi.

Veliku pažnju privlači i putujuća izložba fotografija o IX svesokolskom sletu u Pragu, koju češkoslovačka društva sve više i više traže.

Naročito značajni faktori u sletskoj propagandi su sokolski urednici i referenti za štampu.

Budžet sleta iznosi preko 19.600.000 kč. Ova ogromna suma jasno govori o veličini sletske priredbe u poređenju sa prošlim sletovima.

Građevinski odbor završio je pripremne radove u pogledu izrade osnove za građevinski plan sletišta.

Informativna sletska kancelarija otvoriće se već 15 februara 1938 u Mislakovom paviljonu, u kojem će biti smešteni i oseci koji su u vezi sa slovenskim i stranim državama.

Umetnički odbor zajedno sa autorima radi na konačnoj izradi osnova za sletske značke.

Briga za mnoge sletske goste nalažala je da se stupi u redovnu vezu sa stranim gimnastičkim organizacijama, a što je i učinjeno razaslanjem prethodnih informativnih pisama. U najbližem vremenu poslaće se predsedniku Međunarodne gimnastičke federacije takmičarski red sa predloženim takmičarskim vežbama.

Sletski muzički odbor priprema takmičenja u pevanju, za koja je već prijavljeno 30 pevačkih zborova. Za monstre-koncertat prijavljeno je 20 muzičkih zborova. Recitacije i pevanje kao umetci za nastup članova izdaće se na gramofonskim pločama.

Članice načelnštva ČOS uveštavaju već proste vežbe, pri čemu vrše praktičnu i poslednje korekture. Zajedničke proste vežbe članova sastavljene su za međuredni nastup tako da će istovremeno vežbati 30.000 vežbača, što znači skoro dvostruko više nego na sletu 1932 godine.

Prema vestima sletske kancelarije za X slet ČOS pripremaju se dve lotiške gimnastičke organizacije, i to „Wanag” i „Aiztarg”, kao i članovi Lotiško-češkoslovačkog udruženja i ruski Sokoli iz Rige.

U Brislu je ustanovljena naročita komisija za ekspediciju Belgijanaca na slet, koja će vršiti propagandu i provoditi

štednju u svrhu učešća na sletu. I Savez holandskih gimnastičara poslaće na međunarodna takmičenja u Pragu svo-

Zakletva Češkoslovačkoj Republici

Zajedničke vežbe članova na X svesokolskom sletu u Pragu 1938

Autor vežbi je brat Fr. Pehaček, poznati međunarodni utakmičar, sada stalni prednjak ČOS.

Šta ima novoga u ovim prostim vežbama članova? Prvo, to je broj vežbača. Sa potpunim iskorišćenjem vežbališta i svih značaka, na Masarikovom stadionu u Pragu moglo bi vežbati 32.000 vežbača. Ali kako je nemoguće da se vežbalište popuni do same ograde gledalaca, ostaviće se slobodan prostor od 10 m unaokolo vežbališta, između ograda i prvih redova vežbača, i tako će moći da ih vežba 30.000. — Ovaj broj znači prvu novost kod ovih vežbi. Druga novost koju ove vežbe donose je rastup vežbača. Osnovni rastup na značkama udaljenih jedne od druge 190 cm biće popunjen upotrebom mesta za vežbače između značaka. I tako umesto slobodnog rastupa na značkama biće upotrebljen međuredni rastup, koji će se menjati izmenama u vrste i redove i na završetku kompozicije troredom.

U vezi s ovako zbijenim redovima vežbača na vežbalištu bilo je potrebno rešiti i sam nastup, koji bi u što kraćem vremenu doveo taj ogromni broj vežbača na značke. I tu se došlo na novu misao, kojom se rešava taj nastup, naime u širokoj struji troredova, koja ide širinom celog vežbališta kao talas za talasom prema glavnoj tribini dok se vežbalište ne popuni sa 30.000 vežbača. Čim se dovrši poslednji korak nastupa i rastupa, nastavlja se odmah vežbanje koje će se nastavljati čak do završetka III sastava bez prekida. Dakle, među pojedinim sastavima nema tu uobičajenih taktova „na mestu voljno”. Mesto ovog mrtvog odmora umetnut je u kompoziciju iza svakog sastava zaključak mirnijeg vežbanja, sa pratnjom muzike i uz pevanje. Tek posle III sastava nastaje jedan minut prekida odmora, a što treba da bude u znak odivanja pijeteta poginulim borcima za slo-

ju takmičarsku vrstu, a osim toga vršiće propagandu i za veće učestvovanje svojih gimnastičara na sletu.

bodu republike. U ovom delu je i kratka, izrazita recitacija. Završetak kompozicije je simbolički, s vežbanjem, pevanjem i zavetom vernosti Češkoslovačkoj Republici i demokratiji. Celokupna kompozicija svojim karakterom predstavlja gimnastičku scenu.

Pored vežbačkog kvaliteta ova kompozicija ima i još jednu novost naime što će u njenom izvođenju učestvovati sokolski pevački zborovi, pored muzičke pratnje. Svaki sastav vežbi ima karakter jedne češkoslovačke pokrajine te se završava jednom njenom pesmom. Tako I sastav ima karakter češki, II moravsko-šleski, III slovačko-potkarpatsko-ruski i završava u znaku ujedinjenja svih ovih delova u snažnu Češkoslovačku Republiku.

Ova kompozicija se odlikuje i u pogledu veselijeg karaktera vežbanja, pošto pevanjem približava više vežbače prostim vežbama i obratno prostim vežbama sleta podići će raspoloženje za pevanje u sokolanama.

Ovde treba spomenuti još i to, da je istovremeno postepenim stvaranjem vežbi bila stvarana i muzika. Njen autor, br. Seehak, umeo je isto tako brzo naći melodiju koja tačno izražava konstrukciju vežbanja. Pored toga kad se sluša sama, lepo izvedena muzička pratnja vežbi, ona se oseća i razvija u samostalnu muzičku pesmu. Posle na već gotovu melodiju ove pesme napisao je br. I. Hlovsa izrazite reči i za recitaciju i za koral.

Ovom kompozicijom vežbanja muzike i pevanja dani su temelji jednoj velikoj zamisli, naime, da 30.000 vežbača ima da zahvati jedna ista misao, obuzme jedno isto osećanje i da se na koncu podigne 30.000 ruku u znak svečanog zaveta, kojim će se Sokolstvo obvezati pred predsednikom, pred vladom i narodom, da će stečenu slobodu umeti da očuva — samo protivu svih!

30-godišnjica Sokolskog društva Zamet-Kantrida

proslavljena je okružnim sletom i tom prilikom svečano je udaren temeljac-kamen novom društvenom domu

Ove svečanosti održane su pod pokroviteljstvom ministra za fizičko vaspitanje naroda brata dra Josipa Rogića

U nedelju dne 4 o. m. održan je u Zametu prigodom proslave 30-godišnjice postojanja Sokolskog društva Zamet-Kantrida okružni slet, kojom je prilikom ujedno na veoma svečan način izvršeno postavljanje temelja-kamena novom društvenom domu.

Ova velika sokolska i nacionalna svečanost održana je pod pokroviteljstvom ministra za fizičko vaspitanje naroda brata dra Josipa Rogića. Kako je pak ministar brat dr. Rogić bio zauzet važnim i neodgodivim državnim poslovima u Beogradu te stoga nije mogao da lično prisustvuje ovoj svečanosti, zamolio je depešom starešinu Sokolske župe Sušak-Rijeka brata Ivu Poliću da ga na istoj zastupa.

Već rano posle podne počele su dolaziti u Zamet velike mase Sokola i prijatelja Sokolstva raznim prevoznim sredstvima, a Sokoli iz Kastva, Marinića i Drenove došli su peške. Sokoli iz Sušaka i Trsata dovezli su se sa tri autobusa, a isto tako Sokoli iz Cernik-Cavala i Drage. Na ovoj svečanosti bila su zastupana i Sokolska društva Kraljevića, Krasica i Vrbnik.

Deset članova Sokolskog društva Štip, koji su bili na proputovanju za Dubrovnik sa sleta u Skoplju, prisustvovali su također ovoj svečanosti i čak su nastupili na večernjoj akademiji pesmom „Na grobu mrtvog Tirša”.

Toga dana bio je čitav Zamet okićen jugoslovenskim zastavama. Na ulazu u gradilište, gde su održani nastupi, bio je podignut lep slavluk kod kojega su se dočekivali gosti, dok je samo vežbalište i gradilište doma bilo vrlo ukusno iskićeno, zelenilom i barjacima.

U 18 sati pošla je pod sokolskim barjacima povorka iz sokolane na vežbalište, predvođena glazbom Sokolskog društva Marinić, dok je u sredini povorke svirala fanfara Sokolskog društva Sušak-Rijeka.

U naročito udešenom paviljonu zauzeli su mesta zastupnik ministra za fizičko vaspitanje brata dra Josipa Rogića, starešina Sokolske župe br. Ivo Polić, sreski načelnik g. Pero Sedlar, narodni poslanik g. Antun Sirola, mesni župnik g. Aleksandar Šuperina, pretstavnici vojske, pretstavnici, državnih i samoupravnih vlasti i ostali.

Čim su se na vežbalištu postrojile sve kategorije pod vodstvom okružnog načelnika br. Otela Valesio i načelnice Sokolskog društva Zamet-Kantrida sestre Darinke Host, prišao je počasnoj tribini starešina Sokolskog društva Zamet-Kantrida br. Antun Pilepić, odakle je održao pozdravni govor, upravitelj prve misli i pozdrav Njegovom Veličanstvu Kralju Petru II i čitavom Domu Karađorđevića. Nakon toga pozdravio je preko zastupnika pokrovitelja ove svečanosti ministra za fizičko vaspitanje naroda dra Josipa Rogića, pretstavnike državne vlasti i sve prisutne.

Zatim je brat Pilepić izneo historijat Sokolskog društva Zamet-Kantrida naglasivši, da će ovo Sokolsko društvo početi stopama svojih pretšasnika, stojeći na braniku Kralja, naroda i otadžbine, čuvajući jedinstvo države i naroda, i ako bude ustrebalo, za taj ideal položiti i svoje živote. Ovaj govor br. Pilepića bio je predmet živih manifestacija Nj. Vel. Kralju i Jugoslaviji.

Zatim je otisnuta državna himna, nakon koje su opet priređene oduševljene ovacije.

Tada je govorio u svojstvu starešine Sokolske župe Sušak-Rijeka brat Ivo Polić, koji je u svom govoru izneo žrtve i zasluge čitavog članstva za podizanje Sokolskog doma, naglasivši postojanost i odlučnost bratskog društva Zamet-Kantrida u čuvanju čistih sokolskih tradicija i propagiranju jedinstva jugoslovenske države i naroda.

Govoreći o gradnji Sokolskog doma, starešina brat Polić čestitao je članstvu, naraštaju i deci ovaj važan događaj u životu Sokolskog društva kao što je postavljanje temeljnog kamena domu, a koji se vrši pod pokroviteljstvom ministra za fizičko vaspitanje naroda brata Josipa Rogića, pozvavši ujedno sve dobro misleće prijatelje Sokolstva da pomognu započeto delo i da se gradnja doma što skorije privede svršetku, jer će se u tom domu moći razvijati pored sokolskog i čitav kulturni i nacionalni život Zameta i bliže okolice.

Svoj govor brat starešina završio je poklikom Nj. Vel. Kralju Petru II, nedeljivoj Jugoslaviji te pokrovitelju ove svečanosti ministru bratu dru Josipu Rogiću. Svršetak govora br. starešine bio je predmet velikih ovacija.

Cim je starešina župe brat Polić dovršio svoj govor, pročitao je starešina Sokolskog društva Zamet-Kantrida brat Pilepić brzojav ministru brata dra Rogića, kojim čestita Sokolskom društvu slavu polaganja temeljnog kmena i drugu brzojav kojim moli starešinu župe br. Iva Polića da ga na proslavi zastupa.

Posle čitanja ovih brzojava uzeo je ponovo reč starešina župe brat Polić, kao zastupnik ministra brata dra Rogića, i isporučio pozdrav i čestitku brata ministra čitavom članstvu prigodom polaganja kamena temeljca Sokolskom domu, naglasivši im poruku brata ministra da čuvaju jugoslovensko državno i narodno jedinstvo.

Svoj govor brat Polić je završio poklikom: „Neka živi pokrovitelj današnje proslave ministar za fizičko vaspitanje naroda brat dr. Josip Rogić!“ — što su svi prisutni oduševljeno prihvatili.

Posle toga govorio je narodni poslanik g. Antun Širola, čestitajući kao domaći sin ovaj znameniti čin u životu

Sokolskog društva i pozdravivši čitavo članstvo i sve prisutne.

Nakon pozdravnog govora prešlo se na čin svečanog polaganja temeljnog kamena Sokolskom domu.

Ovaj čin je imao osobiti značaj stoga što je posvetu obavio domaći sin, župnik g. Superina, koji je među svojim župljanima vrlo popularan i obljubljen, pa je kao takav u početku same proslave bio naročito toplo pozdravljen.

Jedan od najzaslužnije braće za gradnju doma, brat Hanibal Lenac, čitao je povelju koja se imala ugraditi u temelje doma. Povelju pre toga potpisali su br. Ivo Polić u zameni ministra dra. Rogića i kao starešina Sokolske župe, velečasni gospodin župnik Aleksandar Superina, starešina Sokolskog društva Zamet-Kantrida br. Antun Pilepić, i predsednik odbora za gradnju doma br. Hanibal Lenac. U posebnoj bakrenoj kutiji povelju je položio u temelje doma zastupnik ministra za fizičko vaspitanje, starešina župe br. Ivo Polić.

Iza toga je velečasni g. Aleksandar Superina, koji je došao u svečanom ornatu, obavio posvetu kamena temeljca, nakon čega je govorio zastupnik za fizičko vaspitanje, starešina župe br. Ivo Polić, koji je među ostalim rekao:

„U ime pokrovitelja udaram temelje Sokolskom domu Zamet-Kantrida sa željom, da on bude jak bedem protiv svih neprijatelja unutarnjih i vanjskih. Neka se u njemu sastaju sva braća i sestre bez razlike vere i plemena! Neka u njemu nađe utočište svaki sin naše lepe otadžbine! Neka se u njemu gaji i širi ljubav prema Bogu, prema našem Mladom Kralju Petru II, prema čitavom Domu Karađorđevića i našoj velikoj jedinstvenoj i nedeljivoj Jugoslaviji!“

Uz udarce čekića po temeljnom kamenu brat Polić je završio poklikom: „Neka živi Kralj Sokol Petar II!“

Nakon što je obavljen ovaj deo svečanosti, sledio je nastup svih kategorija na vežbalištu.

Vežbama je rukovodio načelnik Sokolskog okružja br. Valesio Otelu i sestra Darinka Host, koji su uložili mnogo napora oko uveštavanja svih kategorija. Vežbe su bile pomno praćene po načelniku župe br. Borasu i načelnici sestri Gabri Sepić.

Nastupi svih kategorija bili su dobri, kako u prostim tako i u vežbama na spravama, ali se mora istaći

uzorno odeljenje Sokolskog društva Sušak-Rijeka na preči pod vodstvom br. Jova Rapaića. Proste vežbe članova bile su vrlo dobro izvedene, a isto tako, kao i uvek, i proste vežbe članica.

Nakon što su bile izvedene sve točke, postrojile su se na vežbalištu pred glavnu tribinu sve kategorije sa glazbom Sokolskog društva Marinići i fanfarom Sokolskog društva Sušak-Rijeka. Na dani znak fanfara Sokolskog društva Sušak-Rijeka, intonirala je sokolsku himnu „Hej Sloveni“, koju su svi prisutni prihvatili i stojeći otpevali.

Uveče održana je u vrtu br. Udovičića sokolska akademija, a iza toga pučka veselica.

Sve tačke akademije bile su izvedene majstorski, navlastito su zadivila i oduševila sve prisutne svojim nastupom ženska deca i naraštajke, što služi na čast marljivoj i neumornoj načelnici Sokolskog društva Zamet-Kantrida sestri Darinki Host. Ova oba nastupa morala su se na zahtev prisutnih ponoviti.

Nastupio je također sa dve tačke u pevanju i zbor Sokolskog društva

Draga pod dirigovanjem svog učitelja br. Velfa. Dve naraštajke otpevale su dve domaće pesme tako dobro da su i one morale ponoviti svoje pesme.

Nakon dovršene akademije započeo je ples, koji je zatalasao čitav vrt br. Udovičića, a potrajao je do 1 sat u noći.

Ne sme se propustiti a da se ne spomene i džes br. Sokolskog društva Marinići, koji je svojom dobrom svirkom razigrao svu omladinu i po kojeg u odmaklim godinama.

Čitava svečanost prošla je u najvećoj disciplini i bila je odlično posećena. Na ovu svečanost došli su kao obično jedni te isti članovi uprava sokolskih društava i župe, i neki stariji članovi koji posećuju redovito sokolske priredbe, dok su se oni grlatiji apstinirali, ne nalazeći za shodno da se inkomodiraju na ovoj sparini.

Ova uspela svečanost, koju su također dobro posetili i domaći, može biti na ponos Zametu i čitavoj okolici. Uspeh priredbe je vrlo dobar, i to moralno kao i materijalno. Zdravo! — Sokol.

Proslava 30-godišnjice Sokolskog društva Murter

bila je velika sokolska i nacionalna manifestacija

Dne 27 pr. m. Murter je doživeo veliko sokolsko i nacionalno slavlje. Toga dana naime tamošnje Sokolsko društvo proslavilo je svoju 30-godišnjicu, kojom je prigodom održan u Murteru slet šibeničkog sokolskog okružja.

Ova proslava uspela je u svakom pogledu iznad očekivanja. Sam okružni slet, i po broju sokolskih učesnika, kojih je bilo i iz društava i četa van šibeničkog okružja, kao i po broju sletskih gostiju, pretvorio se tako reči u župski slet. Nekoliko parobroda i motornih lađa dovezli su Sokole i ostale goste iz Šibenika i okolnih mesta.

Organizacija proslave i sleta bila je na visini sokolske svesti i požrtvornosti, što murterskim Sokolima može da služi na čast, a drugima za primer, kako se može provesti organizacija jednog sleta i sa slabim materijalnim sredstvima, samo ako se ima ljubavi, volje i požrtvornosti.

Sve tačke programa svečanosti uspele su sjajno. Uoči dana svečanosti na okolnim brdima goreli su kresovi, a u mestu priređen je vatromet. Na sam dan svečanosti, rano ujutro, priređena je sokolska budnica, t. j. ophod društva po mestu s glazbom na čelu, zatim je bio doček gostiju, svečana sednica, pokusne vežbe i društveni ručak sa uzvanicima.

Svečanost sednici, kojoj su prisustvovali izaslanici brojnih društava na čelu sa delegatima župe Šibenik-Zadar, koju su predstavljali: starešina brat dr. Srećko Poturica, načelnik brat Hinko Meliš, tajnik brat Josip Ježek i brat Pero Troskot, predsedavao je brat Jakov Jelić, starešina društva Murter, koji je ujedno bio i prvi društveni načelnik, dok je prvi starešina društva bio sada pokojni brat Pave Preslić. Sa svečane sednice upućeni su pozdravni telegrami Nj. Vel. Kralju i Savezu SKJ.

Posle podne u 4 sata priređena je

velika svečana sokolska povorka sa predstavnicima, uzvanicima, starešinstvom i zastavama na čelu te sa glazbama Sokolskih društava: Šibenik, Biograd n/m. i Stankovci. U povorci je bilo preko 600 Sokola i Sokolice. Povorka je krenula od sletišta te obišavši celo mesto zaustavila se pred Sokolanom, gde su predstavnici društva i župe održali pozdravne govore. Zatim se povorka ponovno vratila na sletišta, gde je pod vodstvom okružnog načelnika brata K. Grubišića održana javna vežba. Kuda god je povorka prolazila naišla je na spontano oduševljenje razdraganog naroda, koji je neprestano klicao Nj. Vel. Kralju, Jugoslaviji i Sokolstvu, a kuće su bile iskićene jugoslovenskim trobojkama.

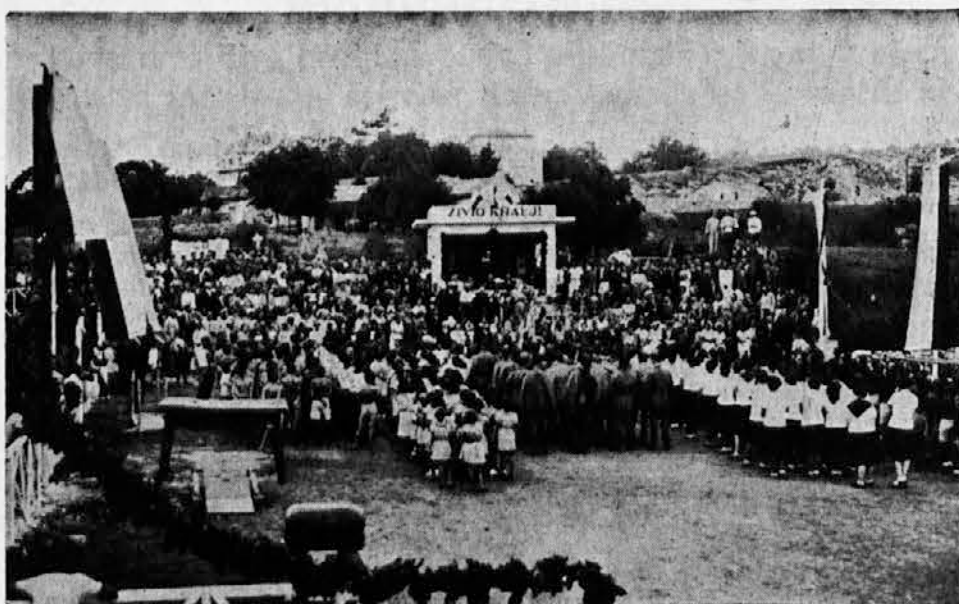
Javna vežba na sletištu počela je u 5 sati. Vežbi su pored sokolskih predstavnika prisustvovali komandant Šibenika general g. Žugić, senator g. dr. G. Anđelinović i ostali brojni ugledni gosti.

Najpre je izvršen pozdrav državnoj zastavi, a zatim su nastupila muška i ženska deca, njih 212, koja su vrlo dobro izvela svoje vežbe. Za njima je sledio nastup 52 vojnika, koji su vrlo skladno i disciplinovano izveli vežbe s puškama. Dalje je nastupilo 43 muške i ženske dece u igrama, vojnici s prostim vežbama, odeljenja na spravama, 78 članova i članica s prostim vežbama, vojnici sa sastavom „Čuvajmo Jugoslaviju“ te, kao poslednji, naraštajci i naraštajke, njih 118, s prostim vežbama, koje su odlično izveli. Ova je tačka bila ujedno i najbolja.

U celini ova javna vežba po svojim lepim i skladno izvedenim tačkama, po sokolskoj disciplini i redu koji je je tu vladao, uspela je veoma lepo.

Sva mesta na sletištu bila su do poslednjeg zauzeta, te se računa da je bilo oko tri hiljade gledalaca.

Nakon svršetka vežbi nastalo je pra-



Sa proslave 30-godišnjice i polaganja kamena temeljca doma Sokolskog društva Zamet-Kantrida

vo narodno veselje, koje je potrajalo do odlaska izletnika. U 9 sati izletnici su srdačno otpraćeni od razdraganog naroda celog sela i pozdravljeni vatrometom.

Po svemu može se punim pravom reći, da ova proslava Sokolskog društva nije bila samo sokolska, nego i krasna narodna manifestacija jugoslovenske misli celoga Murtera. — Str.

25-godišnjica Sokolskog društva u Bijeloj

U prošlu nedelju ovdašnje Sokolsko društvo slavilo je značajno slavlje. S njim se odala slava i priznanje mrtvim i živim sokolskim trudbenicima koji — u predvečerje velikih događaja, 1912 godine, — osnovaše Srpski Soko. Oni su tim pokretom dali oduška vekovima tremljenjima starijih generacija, zapajanih kosovskom zavetnom misli. Ovo slavlje je bilo dokazom, da borbe i napori ovih sokolskih veterana nisu bili uzaludni, da su njihovo delo prihvatili mladi koji se dostojno odužuju radom i samopregorom, krčeći nove brazde nacionalnog preporoda i kulturne obnove.

Ovo ubavo mesto, divno po svojoj prirodnoj lepoti, čuveno po prošlosti, ovog dana je imalo svečan izgled. Veče uoči proslave mesto je bilo iluminirano, a na dan proslave okićeno zastavama. U 10 sati počeli su pristizati gosti: brojna delegacija župe Cetinje sa starešinom br. Gavrom Miloševićem, predstavnicima vojske i mornarice, g. g. pukovnici Armije i Zorati, predstavnici civilnih vlasti te izaslanstva svih sokolskih jedinica u Boki. U 11 sati u Sokolani je održana svečana sednica, koju je otvorio starešina društva br. Ivan Prančić. Istorijat društva, od postanka do danas, izneo je društveni tajnik br. Maksim Zloković. Još su govorili: poznati sokolski radnik i glavni inicijator za osnivanje društva, br. Jovo Sekulović, predsednik gradske opštine, br. Petar Serović, sreski načelnik, koji je kao meštanan izneo mnoge istorijske momente koji su doprineli da se nacionalna svest Bijeljana i u najvećim iskušenjima visoko održi, br. Gavro Milošević, starešina župe, br. Ignjo Zloković i br. Stevo Jovičević.

Posle svečane sednice sledio je zajednički ručak u Domu penzionisanih oficira. Prvu zdravicu za dug život i srećnu vladavinu Njegovog Veličanstva Kralja Petra II podigao je starešina

župe br. Gavro Milošević. Posle njega održali su lepe i dirljive zdravice br. Rudolf Đunio, starešina Sokolskog društva Prčanj i br. Predrag Kovačević, starešina Sokolskog društva Kotor. U ime društva Bijela gostima je zahvalio br. Ivan Slabi, sadržajnim i poletnim govorom, setivši se zaslužnog nacionalnog borca blagopokojnog biskupa Učelinija.

Posle podne održan je javni čas, na kojem su uzela učešća okolna društva, vojska i vojna muzika. Pred sam početak vežbe stigao je ban Zetske Banovine g. Petar Ivanišević, koji je bio veoma svečano dočekan. Ispred postrojenih Sokola i naroda pozdravio ga je dobrodošlicom br. Maksim Zloković, učitelj. Javnom času su prisustvovali osim meštana i lep broj izletnika iz okolnih mesta.

Vežbu je otvorio zanosnim govorom br. Gavro Milošević. Vežbe sviju kategorija uspele su, a osobito je bio pozdravljen nastup naše junačke vojske. Posle javne vežbe Sokoli i narod su srdačno ispratili g. Bana.

Slavlje je završeno akademijom u Sokolskom domu i veseljem koje je trajalo duboko u noć, kad su se gosti počeli razilaziti, ponevši s sobom najlepše utiske.

Bijeljani su ove svečanosti pratili s dubokim uzbuđenjem, sećajući se preminulih osnivača svoga Sokolskog društva, blagopokojne braće: Špira Ilića, Koste Đinovića, Andre Vučetića, Jove Đinovića i ses. Ksenije Đinoviće, koji su u zanosu nacionalnog pregnuća, u doba tuđinske vladavine, bili duša sokolskog pokreta. Na ovim svečanostima su također odali hvalu i priznanje još živim osnivačima društva: br. Andru Balabušiću, kao prvom starešini, br. Simu Sekuloviću, potstarešini, br. Niku Vukoviću, tajniku i br. Tomu Zlokoviću, četovodi.

Ig. Z.

Sijajen okrožni zlet v Slovenski Bistrici

Kakor nevzdržen plaz, ki ga ne more zaustaviti nobena sila, koraka naše Sokolstvo svojemu svetlemu cilju nasproti in zajema v svoje vrste najširše plasti našega naroda. Iz sokolskih vrst vstaja nov rod, očišćen in prekaljen v ljubezni do domovine in udanosti svojemu ljubljenu mlademu kralju. Načrtna izvedba sokolske Petrove petletke je pokazala pri posameznih edinicah velike jugoslovenske sokolske družine že toliko uspehov, da lahko z zaupanjem zremo v bodočnost. Sokolstvo je danes barometer narodnega razpoloženja. Kjerkoli nastopa, kjerkoli se zbirajo sokolske rdeče srajce, vseposod se strne zdravo jedro našega naroda, da dostojno in samozavestno izpriča svojo nacionalno in sokolsko miselnost. Veličastni nastopi sokolskih edinic, žup in okrožij so nam živ dokaz, da je sokolska misel globoko vkoreninjena v narodu in da ni osamljena, marveč da stoji za sokolstvom ves narod. Prva večja prireditelj v območju mariborske sokolske župe je bilo razvije naraščajskega prapora v Studenčih, kateremu so sledili slavnostni dnevi v Mariboru, združeni s proslavo 30-letnice obstoja mariborskega matičnega društva.

Nedelja dne 4. t. m. pa pomeni za pohorsko sokolsko okrožje pozitivno zaključeno bilanco vztrajnega telesno-vzgojnega dela. Za svoj letošnji okrožni zlet si je to okrožje izbralo prijazno mesto Slovensko Bistrico, ki je kakor vsikdar doslej, tako tudi topot sprejemalo sokolske goste z vso toplino svojega srca in ki je ponovno izpričalo svojo nacionalno in sokolsko pripadnost. Že v ranih jutranjih urah si je odela sokolska Slovenska Bistrica slavnostno oblačilo. Raz vseh hiš razen dveh so zaplapolale državne trobojnice v pozdrav in čast številnim sokolskim gostom, ki so od blizu in daleč prispeli, da tu sodelujejo ali pa prisostvujejo te-

lovačnemu nastopu vseh edinic, ki so vključene v pohorsko okrožje. Mestne ulice so oživele že ob prihodu prvih dveh jutranjih vlakov in zadobile kaj pisano sliko. Sokolski klici „zdravo“ so zunajno sliko prijazne in gostoljubne Slovenske Bistrice samo še izpopolne. Vsi Sokoli in Sokolice so se že v predpoldanskih urah zgrnili na letno telovadišče slovenjbistriškega sokolskega društva, kjer so se v vzornem redu in disciplini izvršile skušnje in predelava vaj za člane, članice, ženske in moške naraščaj, nakar je sledila glavna skušnja ob spremljavi središke sokolske godbe. Vaj se je ubeležilo okrog 300 pripadnikov pohorskega sokolskega okrožja. Že predpoldanske vežbe so bile verna slika sokolske discipline in strumnosti.

V rani popoldanski uri se je začela zbirati sokolska armada in formirati v povorko, ki je točno ob 14. uri krenila z letnega telovadišča, mimo cerkve, okrog gradu, mimo šole, kjer se je povorki priključila vsa sokolska deca in odkorakala skupno s sprevedom do vojašnice ter odtod do mestne posojilnice, kjer je bil stik vseh oddelkov. Na čelu povorke je jezdil konjenik z dražavno zastavo, kateri so sledili vod konjenice s sokolsko fanfaro, zastopstvo okrožnega načelstva, pet sokolskih praporov s konjeniškim na čelu in zatem članstvo, ženski naraščaj, člani v kroju, godba središkega sok. društva, naraščaj, člani v kroju, godba središkega sok. društva, naraščaj in člani v civilu. Spreved je zaključil vod sokolske konjenice. Impozantna povorka je korakala po slovenjbistriških ulicah ob tesnem špalirju narodnega občinstva, ki je sokolski spreved živahno pozdravljalo. Po stiku pred mestno posojilnico je v izbranih in zanosnih besedah pozdravil slovenjbistričanom drage sokolske goste starosta slovenjbistriškega sokolskega društva br. Vigele Ferdo, ki je v svojih iz-

vajanjih proslavljal pomembnost sokolske ideje, ki je zajela slednjo slovensko vas.

Govor br. Vigele je globoko odjeknil v srcih vsega zbranega Sokolstva, ki je po odsviranju državne himne navdušeno vzklikalo svojemu prvemu starosti Nj. Vel. kralju Petru II. V imenu mariborske sokolske župe je pozdravil sokolski zbor starosta studenškega društva br. Ciril Hočevnar, nakar so se Sokoli in Sokolice zgrnili na slavnostno okrašeno letno telovadišče k popoldanskemu nastopu. Tu se je medtem že zbrala tisočglava množica Sokolstva in njemu naklonjenega občinstva. Med številnimi odličniki, ki so obiskali telovadno prireditev, omenjamo imenoma mestnega poveljnika topniškega majorja Aleksandra Jezdimiroviča ter narodnega poslancu Gorenjaka.

Telovadni nastop je bil brezhibno izveden pod spretnim vodstvom okrožnega načelnika kr. Zlatka Zeia in na čelnice s. Zei Marije. Nastop sam je nudil živo sliko telesnovzgojnega dela pohorskega sokolskega okrožja. Ob sviranju sokolske koračnice so vkorakali na telovadišče vsi oddelki s prapori in se tu poklonili državni zastavi. Vsi oddelki od dece do članstva so pokazali svojo strumnost, ki je dosegla svoj višek ob nastopu čete tamkašnjega konjeniškega art. divizionu pod poveljstvom marljivega kapetana Mandroviča. V orodni vajah so topot briljirali marljivi člani sokolske čete Crešnjevca, ki so se tudi sicer v lepem številu udeležili letošnjega sokolskega zbora, medtem ko so v vajah na krogih prednjačili studenški Sokoli. Pri nastopu je sodelovalo naslednje število sokolskih pripadnikov: moški naraščaj 77+48 = 125, deca (izključno Slovenska Bistrica) 13+34 = 47, na orodju 5 vrst = 35, raznoterosti 4 vrste = 24, igre = 28, člani proste vaje 68+35 = 103, vojska 32, konjenica (voltežiranje, slovenjbistriški naraščaj) = 5, ostala konjenica = 12, 411 nastopajočih.

Okrožno načelništvo kakor tudi strokovni odbor sta s celotno izvedbo lahko zadovoljna. Moramo še posebej podčrtati agilnost slovenjbistriškega sokolskega staroste br. Vigele, ki je ob sodelovanju vseh izvršujočih članov izkazal v svrhu čim uspešnejšega nastopa mnogo ljubezni in truda. Telovadni spored je zaključila konjenica s preskoki preko prepon, nakar se je snela z droga državna zastava, ki je ves čas nastopa ponosno vihrala nad številno množico zbranega Sokolstva in narodno zavednega občinstva. Po nastopu so se z letnega telovadišča zgrnile množice z godbo, na čelu v prostorno jahalnico tamkašnjega konjeniškega topniškega divizionu, kjer je bila narodna veselica, ki se je po svojem obsegu in razgibanosti pretvorila v pravo narodno veselje. Ves čas do odhoda vlaka je pridno svirala središka sokolska godba, ki je razpoložena znatno dvignila. Na veseličnem prostoru je vladalo pozno v noč veselo razpoloženje, v katerem je slavilo pohorsko okrožje svoj krasno uspehi letošnji telovadni nastop in dalo duška svoji sokolski miselnosti. Celotna prireditelj bo ostala vsem, ki so ta dan obiskali sokolsko in nacionalno Slov. Bistrico, v neizbrisnem spominu.

Međužupski lutkarski tečaj u Ljubljani

Od 6 do 15 avgusta o. g. održaće se u Ljubljani međužupski lutkarski tečaj.

Bratske jedinice koje žele da na ovaj tečaj pošalju svoju braću i sestre potrebno je da vodstvu ovog tečaja odmah jave imena svojih učesnika i da li isti reflektiraju da im se obezbedi stan i hrana. Troškovi za stan i prehranu iznosiće dnevno od 28—30 Din.

U ovogodišnjem tečaju vršiće se samo praktičan pouk; naredne pak godine tečaj se, radi svesokolskog sleta u Pragu, neće održati.

Prijave za ovaj tečaj treba dostaviti na: Međužupski lutkarski tečaj, Ljubljana, — Ljubljanski Sokol — Narodni dom, Blajvajzova cesta.

Iz naših župa

Proslava 10-letnice obstoja Sokolskega društva Sv. Peter v Sav. dol. in slavnostna otvoritev novega doma. V komaj 10-letni dobi svojega obstoja si je sokolsko društvo Sv. Peter v Sav. dol. zgradilo svoj lasten društveni dom ga z dovoljenjem pisarne Nj. Vel. Kralja Petra II. posvetilo nepozabnemu spominu najodličnejšega Sokola, Viteškega Kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Pokroviteljstvo otvoritve novega, ličnega in našim razmeram odgovarajočega doma je blagovolil prevzeti Nj. Vel. Kralj Peter II. Vse članstvo in javnost je z največjim navdušenjem sprejela vest o tozadevni najvišji odločbi. Otvoritev novega doma se vrši v nedeljo 1. avgusta t. l. ter bo v zvezi s proslavo 10-letnega društvenega obstoja in javnim nastopom žalskega sokolskega okrožja. Poleg otvoritve in javnega telovadnega nastopa z najpestrejšimi točkami se bo vršila velika narodna veselica, pri kateri bo svirala priznana sokolska godba iz Trbovelj. Naprosili smo k sodelovanju tudi vzorno telovadno vrsto br. društva Celje, ki povsod, kjer se pojavi, žanje viharne aplavz. Podroben spored prireditve bomo objavili potom lepakov in sokolskega in dnevnega tiska.

Bratje Sokoli, sestre Sokolice, prijatelji Sokolstva in vsi jugoslovensko orijentirani pripadniki! Prihitite v naš idilični Sv. Peter v čim večjem številu in podprite s svojim posetom naša stremjenja in težnje. Pridite, da skupno z nami počastite spomih neumrlega Viteškega Kralja Aleksandra I. Zedinitelja, ki mu je posvečen naš novi dom ter ob tej priliki skupno manifestiramo za sokolsko misel ter izrazimo neomajno ljubezen in zvestobo našemu sokolskemu starešini, kralju Petru II. in vsemu kraljevskemu domu ter dokažimo, da hočemo — kot vedno doslej in v bodoče — služiti nesebično in neustrašeno svojemu ljubljenu Kralju Petru II, domovini Jugoslaviji in svojemu jugoslovenskemu narodu! 1. avgust v Sv. Petru naj postane velik sokolski in jugoslovanski praznik! Z ozirom na to najiskrenije vabimo k sodelovanju in posetu naše prireditve vse bratske edince in Sokolstvu naklonjeno občinstvo. Dokažimo, da se zavedamo, kaj smo in kaj hočemo ostati! Čuvarji Jugoslavije, v nedeljo 1. avgusta vsi v Sv. Peter v Sav. dol.! Zdravo!

Sokolsko društvo v Slovenjgradcu je priredilo na praznik sv. Petra in Pavla svoj vsakoletni društveni telovadni nastop na svojem letnem telovadišču. Ta nastop je ponovno dokazal, da se naše društvo zaveda važnosti nacionalne misije v obmenjem mestu. Ob za Slovenjgradec polnoštevilni udeležbi in z nastopom vseh telovadnih oddelkov je ponosno zaplapolala ob igranju državne himne jugoslovanska trobojnica. Starosta br. Rojnik je pozdravil sve zastopnike državnih uradov in korporacij, nakar je v markantnih besedah orisal važnost resne in požrtvovalne sokolske vzgoje. Mogočen trikratni „Zdravo!“ je nato veljal prvemu sokolskemu starešini Nj. V. Kralju Petru II. Zbor je nato pozdravil v imenu župnega TO in koroškega sokolskega okrožja br. Vončina poudarjajoč v svojem krasnem govoru, da je bilo edino Sokolstvo pripravljeno na dogodke ob prevratu 1. 1918. Nato so sledile telovadne točke vseh oddelkov. Nastopilo je vsega 150 telovadcev in telovadk, ki so dokazali vso vztrajnost sokolskega tehničnega dela. Posebno pohvalno naj omenimo strumen nastop članov, s katerimi so nastopili z župnimi prostimi vajami tudi starejši bratje našega društva, ki jih postavljamo za vzgled sokolske požrtvovalnosti in sokolske prostovoljne discipline. Z vso fineso in preciznostjo so izvajale domače članice efektne vaje na gredi in žele skupno s člani zasluženo odobravanje publike, ki ni štedila upravičenosti s priznanjem.

Bratsko zahvaló izrekamo našim dragim Mežičanom in Guštančanom, ki so se odzvali našemu vabilu in prihiteli med nas, da v lepem bratstvu prežive par veselih ur in se še z večjim elanom posvetijo sokolskemu delu. Po krasno uspelem nastopu v moralnom in finančnem oziru je sledila neprisiljena zabava v prostorih Sokolskega doma.

Naša obmejna sokolska trdnjava pa je ponovno dokazala, da je, in bo sokolska in tako zvesta kralju in državi Zdravo!

Sokolsko društvo Rimske Toplice — Smarjeta. Verno prevzetim nalogom S.P.P. se razvija prosvetno delovanje društva. Poleg rednih prosvetnih sestankov je pričel prosvetni odbor s svojimi člani z delom na gledališkem odru, da bi se s prihodi od iger povečal fond za gradnjo našega sokolskega doma. — Prvo igrano smo igrali 20. junija t. l. in sicer Golarjevo komedijo „Vdovo Rošlinko“ v režiji s. načelnice Galofove. Igra je nad vse pričakovano dobro uspela. Obisk je bil zelo lep ter moramo ob tej priliki zabeležiti dejstvo, da nas je sosedno bratsko sok. društvo Sv. Jedert iznenadilo z izredno številno udeležbo svojega članstva pod vodstvom br. staroste; tudi bratje in sestre iz Laškega so se odzvali našem vabilu.

V prvi polovici meseca junija smo priredili lepo uspelo tridnevno taborenje na Lisci za naraščaj in deco pod vodstvom br. načelnika. Za naš letni nastop u mesecu juliju t. l. se pa pridno pripravljamo.

Javen nastop v Mali Nedelji. Javen stop, ki so ga priredile sokolske čete Mala Nedelja, Sv. Duh na Stari gori in Sv. Jurij ob Ščavnici v nedeljo, dne 4. julija t. l. popoldne pri Mali Nedelji, je bil jasen dokaz, da je vzvišena sokolska ideja pronikla med najširše ljudske sloje našega podeželja, kjer je ukoreninjena tako trdno, da je niti ostre borbe proti Sokolstvu današnjih dni ne bodo iztrebile. Pod modro — belo — rdečim praporom je pri Mali Nedelji zbrano sokolsko članstvo novič obljubilo, da hoče ostati zvesto svojim idejam ter se boriti za težko priborjeno svobodo in bratsko enakost, kajti ravno ta prapor, kakor je dejal starosta čete br. Čeh v svojem govoru, nas spominja blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zjedinitelja, kojega jugoslovenska zastava nam naj bo simbol močne in nedeljive Jugoslavije.

Raz hiš so zaplapolale državne trobojke, ko je prijahalo članstvo ob bližini in daleč, da skupno z Malonedeljskimi proslavi ta pomemben praznik, prave sokolske manifestacije. Razmeroma veliko telovadišče na prostem so do zadnjega kotička napolnili oddelki sokolskih pripadnikov pri vkorakanju k pozdravu zastavi. Zbrano članstvo in številno občinstvo je v lepo zbranem nagovoru sprejel starosta br. Čeh, ki je bodril k uspešnemu velikemu sokolskemu delu. Svoj govor je končal s krepkim sokolskim „Zdravo“ prvemu starostu Nj. Vel. Kralju Petru II., na kar je godba zaigrala državno himno in sokolsko „Hej Sloveni“, katero je spremljavala godba vso članstvo. Sledil je nato dobro izveden nastop vseh oddelkov in sicer: moški in ženski naraščaj 33, igre moške dece 16, zadržila je vse gledalce kot posebna točka ljutomerskih naraščajnic „Baruška“. Domače članstvo je nastopilo s posebno točko deveterico ter vrsta na drugo, sledil je na to oddelek domače moške in ženske dece 25, na kar je petorica članov iz Ljutomera izvedla po br. Pohlu skombinirane Murnikove proste vaje iz lanskega leta. Ker je bilo telovadišče premajhno, sta oddelka članic in članov nastopila posebej in sicer 28 članic in 42 članov. Pestremu sporedu je sledilo številno domače in okoliško občinstvo z velikim zanimanjem saj so se vsi bratje in sestre potrudili, da so nudili gostom dosti razvedrila. Izredno lep uspeh te prireditve je gotovo najljepše zadoščenje vsem bratom in sestram, ki so se trudili in žrtvovali svoj pičlo odmerjen prosti čas za vežbanje oddelkov. Le tako naprej za sokolskim praporom! Zdravo!

Sokolsko društvo Korčula održalo je svojo godišnjo javnu vežbu u nedelju 27. juna o. g.

Vežba je u svemu uspela. Nastupilo je svega 317 članova svih kategorija, arcaunav i mušku grad. školu.

Sudelovali su u velikom broju naše čete: Račišće i Pupnat, a vežbu su posetili i braća iz Zrnova i Orebića.

Ovom prilikom sama vežba i raspoređenje bila je lepa manifestacija sokolske misli. Naročito jak moralni uspeh postignut je ovom priredbom.

Naša župa iz Mostara poslala je posebnog izaslanika, brata Jovana Radulovića, koji nas je zaneo i oduševio svojim govorom na prvoj sokolskoj smotri pre početka vežbe. Brat Radulović govorio je o Sokolskoj Petrovoj petoljetici i zavetu, koji svaki Soko treba da položi.

Društvo se sada sprema da pohodi svoje čete, kada one budu držale svoje javne vežbe.

Sokolsko društvo Ljubljana-Siška je priredilo v soboto 12. junija t. l. ob 20.30 na svojem lepo razsvetljenem telovadišču lepo javno telovadbo. V lepem številu so prihiteli bratje in sestre z Viča, sosedne Zg. Siške, Most, Štepanje vasi, St. Vida in nekaterih ljubljanskih edinic. Strokovni župni odbor sta zastopala župni načelnik br. Franjo Lubej in podnačelnik br. Joža Rus.

Pred pričetkom telovadbe je priredila marljiva godba Sokola I-Tabor promena koncert, nakar so prikorakali na telovadišče pod vodstvom načelnika br. Rudolfa Berdajsa vsi društveni oddelki, ki so izkazali čast državni zastavi, ki se je med igranjem državne himne dvigala na visokem jamboru. Po pozdravu naši državni trobojki so vsi oddelki junačko zapeli „Pesem sokolskih legij“ med viharinimi ovacijami gledalcev. Na telovadišču so nato strumno prikorakali dečki (29), ki so župne proste vaje opravili dobro, vendar smo opazili, da so bile vaje pri nekaterih premalo izpiljene. Po dečkih so nastopile deklice (22) z izvrstno izvedbo župnih prostih vaj. Vzorno kritje in krasna izvedba sta navdušili občinstvo. Moški naraščaj (14) in ženski naraščaj (12) sta izvedla župne proste vaje prav zadovoljivo, vendar so bile naraščajnice mnogo boljše od naraščajnikov. Ugajale se proste vaje članic (8) številno nastopajočih pa ni zadovoljilo. Kaj ima šišenski Sokol samo 8 telovadk? Proste vaje članov (13) so bile dobre, pri malo večji pazljivosti pa bi dosegle večji uspeh. Orodna telovadba vseh oddelkov je pokazala, da razpolaga šišenski Sokol s prav dobrimi telovadci in telovadkami. Izborne so bile raznoterosti vseh oddelkov, kjer se je občinstvo veselo zabavalo pri izvedbi posameznikov. Skoki moškega naraščaja skozi gorec obroč so morali žal izostati, ker se je obroč odtrgal in zgorel na tleh. Učinkovite pa so bile vaje članov, članic in naraščajnikov z gorečimi kiji po valčkovem taktu. Ugajale so tudi tekmovalne proste vaje članstva in naraščaja, ki so spominjale na tako zvane „gimnastične“ vaje. Po telovadnem sporedu so zopet prišli na telovadišče vsi oddelki, ki so s spremljevanjem godbe ubrano zapeli sokolsko himno „Hej Slovani“, nakar je bila spuščena državna zastava. Nastop šišenskega Sokola je lepo uspelo in moremo vadiateljskemu zboru izreči vse priznanje. — af.

Sokolsko društvo Čurug priredilo je dne 8. o. m. svoj javni čas, na kome su sudelovali i sokolske jedinice iz okoline. Pre podne izvršeno je probno vežbanje, a od 11 do 12 časova, u parku, u centru sela, svirala je sokolska muzika iz Sente. U dva časa posle podne priređen je doček gostiju te je zatim formirana povorka kroz selo sa zastavom i muzikom na čelu. U 16 časova počela je javna vežba pred velikim brojem naroda. Vežbale su sve kategorije članstva i sve su vežbe izvedene primerno. Uveče je priređena akademija, a posle vrlo dobro izvedenog programa bila je igranka. I jedna i druga priredba je uspela i moralno i materijalno.

Šitite sokolsku štampu!

Čitajte sokolske listove!

Okružni lakoatletski tečaj u Belom Manastiru. U svrhu uvadjanja i promicanja lake atletike po našim baranjskim sokolskim jedinicama, održan je u nedelju 4. jula o. g. u Belom Manastiru 1 dnevni okružni lakoatletski tečaj. Na tečaju je bilo 22 učesnika, i to iz Sokolskih društava: Beli Manastir 8, Knežvo 5 i Branjin Vrh-Sečera 1 i četa Lug 2, Bolman 1 i Jagodnjak 5. Tečaj je vodio brat Oto Janković, član T.O.Z., uz saradnju braće Josipa Sulca i Dragutina Špehara, članova prednjačkog zbora društva Osijek-Matica. Tečaj je počeo u jutro u 6 sati, a otvorio ga je načelnik okružja brat Branko Slijepčević. Na tečaju su obrađene teoretski i praktički sve lakoatletske grane zajedno sa predvežbama, a najveća je pažnja obraćana: skoku u dalj, bacanju diskosa i trčanju preko prepona, u kojim će se lakoatletskim granama vršiti župsko takmičenje iduće godine. Tečaj je trajao do 3 sata po podne kada je sa tečajcima održano i jedno malo lakoatletsko takmičenje, na kojem su pojedinci u nekim granama postigli relativno dosta dobre rezultate. Pred rastanak je sa prisutnim načelnicima rešeno, da se 25. jula o. g. održi u Belom Manastiru okružno lakoatletsko takmičenje. Po tom je tečaj zaključen, pa su se prisutna braća i sestre, nakon veoma napornog rada preko celog dana, rastali umorni, ali veseli, jer su dan proveli u korisnom radu i mnogo toga naučili. — B. S.

Javna vežba murskog sokolskog okružja. U nedelju dana 4. o. m. održana je u sedištu Sokolske čete Šenkovec vrlo uspela javna vežba sokolskog murskog okružja, na kojoj su sudelovale sledeće jedinice: Čakovec, Macinec, Šenkovec, Sivica, Pribislavec, Peklenica, Vratišinec, Mursko Središće, Središće o/D i Varaždin.

Sve gore navedene jedinice nastupile su pod vodstvom načelnika okružja brata Kerec Julija u sledećim telovadbenim tačkama:

ženska deca Sokolskog društva Središće o/D u igrama (24), muška i ženska deca u prostim vežbama (96), muški naraštaj u prostim vežbama (72), članovi i članice u prostim vežbama (44), muški naraštaj u preskocima preko stola (8), vežbe na spravama i igre (48) i odbojka društva Varaždin, Čakovec i Središće o/D (18).

Svega nastupilo je 310 vežbača i vežbačica. Vežbe bile su sve izvađane vrlo dobro, te se ovom mladom okružju može na radu čestitati.

Tom zgodom predao je kao zastupnik župe, starešina Sokolskog društva Čakovec, brat dr. Albin Blašić, Sokolskoj četi Šenkovec prelazni dar blaženopopćivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja srebrni lovor venac kao pobedniku na ovogodišnjim utakmicama Sokolske župe Varaždin.

Na vežbalištu skupila se velika masa seljačkog sveta i građanstva iz obližnjeg Čakovca od preko 2000 gledalaca koji su pratili sa velikom pažnjom kako govor brata starešine, tako i izvađanje vežbi, te su vežbače nakon izvedenih vežbi nagradili burnim aplauzom.

Ova uspela javna vežba priređena u jednom malenom selu Međumurja dokazala je, da je Sokolstvo u međumurskim selima uhvatilo dubok koren, koji nikakav teror ne može uništiti. — R. M.

APSOLUTNA SIGURNOST

gimnastičkih sprava prvi je zahtev vežbača. Naše sprave ne odgovaraju svima vašim zahtevima samo svojom apsolutnom sigurnošću, nego i u pogledu praktične upotrebe, preciznosti, krasne izvedbe i neverovatno niske cene.



TVORNICI GIMNASTIČKIH
— SPRAVA —
J. ORAŽEM
RIBNICA NA DOLENJSKEM

Knjige i listovi

„Sokolska prosveta“

Vesnik Prosvetnog odbora Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije. — Beograd juni 1937.

Sadržaj: Naš stav. — Đ. Brzaković: Jedno veliko doba. — Dr. H. Joksimović: Plemenitošću ka čvrstoj društvenoj zajednici. — Dr. Karel Kramarž. — Dr. V. Novak: Prvosveštenik crkve i naroda. — K. A. Milošević i I. Hadžija: Poslednje zbogom. — J. M. Jovanović: Pravoslavna crkva pod Turcima. — Dr. D. Stranjaković: Odnosi između Srbije i Južne Srbije u prvoj polovini XIX veka. — R. D. Gačić: O vodi. — I. Ž. Trifunović: Južna Srbija u oslobođilačkoj borbi. — M. Stanojević: U predvečerje Kosovske bitke. — Dr. S. Z. Ivanić: Unapređenje narodnog zdravlja u Južnoj Srbiji. — Pozorište — S. c. — Muzika. — Pozorište s lutkama — J. Z. — Štednja — Dr. R. Aranitović. — Beleške — C. i R. D. G. — Službena saopštenja — Dr. VI. Belajčić. — Knjige i listovi — R. Vučić i R. D. Gačić. — Na šta treba da mislimo.

Sokolska radio-predavanja radio-stanica Beograd-Zagreb-Ljubljana

Sledeća sokolska radio-predavanja održavaju se:

dne 18-VII predaje brat Slobodan Jovanović (Skoplje) o temi: „Istorija pozorišta u Južnoj Srbiji“;

dne 22-VII predaje SSKJ o temi „Četnički pokret u Južnoj Srbiji i njegov značaj za naše oslobođenje“;

dne 1-VIII predaje brat dr. Franc Mesesnel (Skoplje) o temi: „Okolina Skoplja“;

dne 12-VIII predaje brat dr. Miodrag Grbić (Beograd) o temi: „Iskopine Južne Srbije“;

dne 15-VII predaje brat Milan Vukotić (Beograd) o temi: „Izleti kao važno sredstvo sokolske omladine“;

dne 26-VIII predaje brat Steva Šijački (Skoplje) o temi: „Muzika Južne Srbije“;

dne 5-IX predaje brat Krsto Ljumbović (Štip) o temi: „Književnici Južne Srbije“;

dne 9-IX predaje brat Đorđe Mano Zisi (Beograd) o temi: „Srednjovekovni umetnički spomenici Južne Srbije“;

dne 19-IX predaje brat Milan Čemerikić i brat Janko Vukićević (Skoplje) o temi: „Privreda Južne Srbije“;

dne 23-IX predaje brat dr. Milivoje Pavlović (Skoplje) o temi: „Naš književni jezik i rečničko blago Južne Srbije“.

Večernja sokolska radio-predavanja održavaju se od 19.30 do 19.50, a popodnevna od 16.45 do 17 časova.

Ispravak

U prošlom broju našega lista, u izveštaju o VIII glavnoj godišnjoj skupštini Saveza ruskog Sokolstva, na strani 10, potkrala se greška i stoji: „Potkrajinski savez ruskog Sokolstva uputio je skupštini svoj bratski pozdrav“, a ima ispravno da glasi: „Poljski sokolski Savez uputio je skupštini svoj bratski pozdrav“.

ZASTAVE

društvene sa zlatom, srmom i svilom umetnički izrađuje po

NAROČITO JEFTINOJ CENI

brat MILOŠ DOVAT
Beograd
Grobljanska 4